

SEMA GÜRAL SÜRMELİ GUINNESS REKORLAR KİTABINA GEÇECEK BİR MÜZE HAZIRLIĞI İÇİNDEYİZ

İş dünyasındaki başarıları kadar imza attığı sosyal sorumluluk projeleriyle de adından söz ettiren Kütahya Porselen Yönetim Kurulu Üyesi ve TİKAD Başkan Yardımcısı Sema Güral Sürmeli, porselene karşı duyduğu büyük aşkı, aile yaşantısını ve kadın yönetici olmanın zorluklarını anlattı. Kuzguncuk'taki aile yalılarında görüştüğümüz Sema Güral Sürmeli, babası Nafi Güral'ın hayali olan dünyanın en büyük porselen müzesinin müjdesini verdi

Sema Güral Sürmeli, babası Nafi Güral'ın sahibi olduğu Kütahya Porselen'in tasarım grubunun başına geçtiğinde cebinde güzel sanatlar diplomasının yanı sıra, seramik ve fincanlar üzerine yaptığı yüksek lisans diploması vardı. Okul biter bitmez de, daha ilkokuldan itibaren babasının kendisini götürüp getirdiği fabrikada işe başladı. Bugün 25 kişilik ekibi ile birlikte bazen sadece bir tasarımı üzerinde alın ay çalışacak kadar tiz bir faaliyet yürüten Sema Güral Sürmeli, ailenin Çin porselenlerine karşı da en büyük kızı. Dünyanın en büyük porselen

len üreticisi Kütahya Porselen'in kaptan köşğinde oturan Sema Güral Sürmeli, İstanbul'un kültür başkenti olması nedeniyle çok özel bir koleksiyon hazırladı. Sema Güral Sürmeli, "İstanbul'da Yaşam Sanatı" adını taşıyan ve her biri metropolün sahip olduğu somut ve soyut kültürel miraslardan oluşan eserlerle süslü koleksiyonunu Şamdan Plus'a anlattı.

Porselen ve seramiğe olan ilginiz nereden geliyor?

Klasik çocukluk hikayesi... Bahçede çamurlardan yaprak sarmaları, kubbeler, pastalar yapardım çocukken.

Kendimce bir fırınm vardı, onları pişirdim. Ben 10 yaşındayken ailemiz porselen işine girmişti. Onun da etkisiyle kardeşimi de alarak babamla birlikte fabrikaya giderdik. Lise sonrası üniversiteye gideceğim zaman da "Ne yapabilirim, hangi alanda başarılı olabilirim" diye düşündüğümde babamın da desteği ve önerileriyle seramik okudum, çok da doğru yapmışım. Seramik eğitiminden sonra mastırını da fincanlar üzerine yaptım.

Kütahya Porselen'deki görevinizden bahseders misiniz?

Kütahya Seramik Porselen'de Yönetim Kurulu üyesiyim. Daha çok tasarımcı kimliğim ön plana çıkıyor.

Her tasarımla bire bir ilgileniyor musunuz?

Tabii ki. Porselende çok tasarım çok uzun bir süreç. Başka sektörlerde daha kolay halledebilirsiniz ama porselende bir yemek takımını aşığı yukarı, 6 ayla bir sene gibi bir sürede ortaya çıkartabiliyoruz. Porselende her şeyi elinizle yapıyorsunuz. Bu nedenle de bu süreç epey sancılı geçiyor. Kalıplar, modeller tamamen ele yapıyoruz.

İstanbul Koleksiyonu'nu nasıl ortaya çıktığı

"İstanbul'un 2010 Avrupa Kültür Başkenti olması nedeniyle özel bir koleksiyon hazırladık. Bu koleksiyonu hayata geçirmekteki amacımız, İstanbul'un kültürel değerlerini hatırlatmak ve İstanbullunun bu değerlerin farkına varmasını sağlamaktır. Hedefimize ulaştığımızı düşünüyorum."

İstanbul'un 2010 Avrupa Kültür Başkenti olması nedeniyle böyle bir koleksiyon hazırladık. Kütahya Porselen olarak bu kültürel mirasın anlatılmasına katkıda bulunmayı bir görev olarak algılıyoruz. Bu konuda çalışmalar yapmaya başladığımızda "İstanbul'da Yaşama Sanatı" projeleri ile karşılıştık. İstanbul'da Yaşama Sanatı; İstanbul'u bütünüyle kapsayan, ortaklaşan, kaynak üreten kent odaklı, sivil bir iletişim, ta-

sarım ve kültür programı. Biz de İstanbul'da yaşama sanatı projeleri içinde yer alarak, İstanbul'un uzun yıllardan bu yana ihtiyacı olan İstanbul ürünlerinin tasarım, üretim ve satışını gerçekleştirerek; büyük beğeni toplayan 'İstanbul Koleksiyonu'muzu İstanbullulara ve ilkenize armağan ettik.

İstanbul Koleksiyonu'nun çizgilerinden bahseders misiniz?

İstanbul Koleksiyonu'nun temel ve

en kıymetli kaynağını İstanbul'un sahip olduğu soyut ve somut kültürel mirasımız oluşturmaktadır. Bu koleksiyondaki ürünleri; geleneksel kültür değerlerimizin tasarımlarından yararlanarak modern bir lisanla tercime edilmesi ile gerçekleştirdik. Kaynağını kültürel değerlerimizden alan görsel tasarımlar ile tematik, modern ve genç koleksiyonlar tasarlayarak kültürel nitelikli, güncümüzün yaşam ritmine uygun ürünler tasarladık. Yeni nesillerin ve yabancıların kültür değerlerimizi benimsemeleri için kültür değeri ve kaynağı olan porselen ürünlerin, hayatın içinde yer alması, seramik ve porselen kültürümüzü yaşayan bir değer haline getirmeyi hedefliyoruz.

Bu koleksiyonu ne kadar sürede oluşturdunuz?

Ürünler fikir aşamasından itibaren yaklaşık üç ay süren çalışmalar ile tamamlamlandı. 2010 yılında farklı dönemlerde ilave yeni tasarımlar da koleksiyona dahil olacak.

Bu koleksiyonla amacınıza ulaşabildiniz mi?

Bizim öncelikle hedefimiz İstanbul'un kültürel değerlerini hatırlatmak ve İstanbullunun bu değerlerin farkına ►

"Annelik ve çalışma hayatının bir arada olması hiç kolay değil. İki oğlum var, önemli bir toplantıdayken bile bir anda aklıma çocukların ilaçlarını içip içmediklerini geliyor, hemen mesaj atıyorum. Hiçbir baba sanmıyorum ki toplantı esnasında bu tür detayları düşünsün..."

varmasını sağlamaktı. İstanbul'da Yaşama Sanatı Koleksiyonu ile genç, modern, geleneksel-eski-kültür değerlerinden esinlenilmiş, romantik, geçmişimdi ve gelecek arasındaki ilişkiyi tasarımı üzerinden tanımlayan bir yaklaşımdır. Sergilemek istedik ve bunu da başardık sanırım. İstanbul'un çok renkliliği, ilham verici karmaşıklığı ve kültüre özelliklerinin, modern bir tasarım diliyle sunulması ve anlatılmasının gerekliliğine inanıyoruz. İstanbul Koleksiyonu, Kütahya Porselen'in tasarım ürünleri ile buluşmaktadır. Tabii ki bütün bunları tek bir koleksiyon ile an-

latmak mümkün olmayacak, o yüzden çalışmalarımız yoğun olarak devam ediyor, yeni koleksiyonlar hazırladığımız da tamamlanıyor.

İstanbul'u anlatan hangi semboller kullandınız?

İstanbul'un tek başına tarihi ve kültürel zenginliği çok kıymetli... Tarih öncesi dönem, Bizans Dönemi, Roma Dönemi, Osmanlı Dönemi, Cumhuriyet Dönemi gibi... Bu yüzden öncelikle koleksiyonun ilk bölümünde, İstanbul yazılarında ağırlık verdik. İstanbul yazılarında cami, kilise, güvercin, lale gibi kültürlü canlandıran temaları kullandık.

Yıl içinde ve ölümlüdeki yıllarda devam edecek koleksiyon çalışmalarımız farklı temalarda olacak. Bazen İstanbul'un mevsimi, bazen tarihi, bazen kültürü, renkliliği bize ilham verecek... Bizi yakından takip eden müşterilerimizi bu zenginlikler ile buluşturacağız. Önceliğimiz, İstanbul'un çok kültürlü, çok katmanlı ve çok renkli yapısını yansıtabilmektir. İstanbul'un renkli yapısı ile doğadaki renk zenginliğini birleştirerek renklerimiz oluşturduk.

Giyimin, saçın, makyajın olduğu gibi porselenin de modası var mı?

Porselende de moda var elbette. As-

lında porselen böyle insanların bir kıyafeteki gibi "Biraz kullanayım, sonra atayım" diyebileceği bir şey değil. İyi kullanabilirlerse, yıllarca saklayabilecekleri bir şey. Hep duyarız, "Bu benim anımdan, kayınlımdan, anımdan" diye. Bu hem çok güzel bir şey hem de, "Siz bunları değiştirmesiniz, biz nasıl ayakta kalacağız" diye takılmadan da edemiyoruz. Aslında şöyle bir moda var, eskiden yuvarlaklı tabaklar şimdi kareye geçti. Kareler de bitti, asimetriye geçildi. Asimetri bitti, şimdi yeniden yuvarlağa dönüyoruz. Altın çok modaydı, altın tabaklara bayıldır insanlar. Sonra altın dönemi bitti, platin geçti. Bir dönem kocaman çiçekler vardı, onlar yerini çizgilere bıraktı. Bunun gibi... Düşündüğümüz zaman bu sıralamayı kendiniz de gözlemleyebilirsiniz ama "olmasa olmaz nedir" diye sorarsanız, benim herkese tavsiye edeceğim, beyaz sade bir takımdır. Hiçbir zaman modası geçmez, yani gardrobunuzdaki siyah pantolon-çeket gibidir.

Siz misafirlerinizi ağırlarken sofraya modasına dikkat eder misiniz?

Çok dikkat ederim. Misafirlerim geleceği zaman kesinlikle ben hazırlarım sofrayı. Misafir ağırlamak annem için çok önemli olduğundan dolayı kardeşim için de benim için de öyle oldu. Aileden gelen bir zevk. Çok da severiz misafiri. Yani kendi ailemiz çok kalabalık olduğu için sanırım, çok da alışıkız kalabalık olmaya. Misafir geldiği zaman bizde sadece bir karnı doyurmak değil, görsel olarak da onu şölene dönüştürmektir esas olan. Kütahya'nın yöresel yemekleri çok keyiflidir. Porseleni de çok meşhurdur ikisi de birleştiği zaman çok keyifli bir ortam yaratılabiliyoruz. Tasarımlarını yaptığımız porselenlerle misafir ağırlamak çok daha keyifli.

TIKAD'ın kurucu üyelerinden biri olarak kadınların iş dünyasında neler yaşadıklarını en iyi bilenlerden-siniz... İş dünyasında kadın olmak zor mu, kolay mı?

Herkese aklında mutsuz bir tablo var iş dünyasında 'kadın' olmakla ilgili. Kendi ismi yaptığım için ben şanslıyım. İş dünyasını ve kadın yönetici olmayı çok seviyorum ve mutluyum. İş dünyası tabii ki kolay değil, erkekler için de çok zor, kadınlar için de zor. Kadınlar için şöyle bir zor yanı var; annelik ve iş dünyasının bir arada olması hiç kolay değil. İki oğlum var, mesela bir toplantı halindeyken aklıma geliyor "Acaba lacını içti mi?" diye hemen bir mesaj yazıyorum. Hiçbir baba her halde toplantısı esnasında çocuğun ilacı içip içmediğini, akşam ne yemek ye-

nileceğini, bunun gibi detayları düşünmez. Onun ötesinde benim ailemde de bütün kadınlar çalıştı için ve buna en çok da babam destek olduğu için, iş dünyasında olmayı hiç yadırgamıyoruz.

Güral Ailesi'nde kadınlar her zaman daha ön planda görünüyor.

Kadın-erkek eşitliğine inanan bir ailemiz, babamız var. Bizim ailemizde 'Erek önce gelir, işleri erkek devralır, aile reisi mutlaka erkektir' gibi bir anlayışımız olmadı hiç bir zaman. Bir ağabeyim, iki de kız kardeşim var. Hepimiz yönetim kurulu üyesiyiz.

Sizde işler babadan çocuklara geçti, bu sistem devam edecek mi?

Hentüz hepimizin çocukları çok küçükler, bu durum hiç de aklımıza gelmedi. Bizim için de aynı şey geçerliydi. Babamız bize iş yasantısı konusunda fikirlerini sormuştu. "Çalışmak ister misiniz?" diye. Hangi fabrikalarda, sektörde çalışmak istediğimizi sordu. "Kendi işinizi de kurmak isteyebilirsiniz, hatta başka şirketlerde de çalışabilirsiniz" dedi ki en küçük kardeşimiz tecrübe kazanmak adına bunu denedi. Hediye de yapmak istedi ama o, bu konuda şanslı olmadı. Soyadımız bazen sıkıntı yaratabiliyor. Diğer sektörler Hediye'yi kabul etmediler, ajan olarak gördüler. Onun için Hediye, uzun süre iş bulamadı kendisine.

Sizin ve kardeşlerinizin eşleri de

şirketlerinizde görev alıyor mu?

Hayır... Şirketlerimizde birlikte çalışmaktan da paralel işler yapıyoruz.

Bu bir aile kuralı mı, yani damatlar ya da gelinler şirkette söz sahibi olamıyorlar mı?

Evet, biz kendimiz koyduk bu kuralı. Bizim grubumuzda damatların ve gelinlerin görev alması kurumsal yapımıza prensip olarak ters. Herkes sabahları birbirine "Kolay gelsin" diyerek ayrılıyor. Akşam da "Günün nasıl geçti?" şeklinde bilgi alıyoruz, o kadar.

Sosyal sorumluluk projeleriyle de sık sık adınızdan söz ettiriyorsunuz, yeni çalışmalarınız var mı?

94 yılından beri sigarayla mücadele ediyoruz. Sigarayla Savaşanlar Derneği'nde Yönetim Kurulu üyesiyim. Sigara yasağının çıkmasında da emeğim var açıkcası, çok uğraştım. Bununla beraber biz aile olarak "Yeşil Türkiye" projesi oluşturduk. Özellikle Kütahtaya'da bir çok ağaç diktik. Üç sene İstanbul Boğazi'ni temizledik, bu sene de böyle bir

proje için görüşme yapıyoruz. Bir katamara kiralayarak denizi, boğazı süpürdük. Her gün aşağı-yukarı iki, iki buçuk ton kati atığı Sarıyer Belediyesi'ne temsil ettik.

Kütahtaylı bir ailenin İstanbul Boğazı için bu kadar duyarlı olması çok ilginç.

Neler çıktı, neler! İnanamazsınız, denizden çıkanlara. Bir de eğitime çok önem veriyoruz. Yeni bir vakıf kurduk Nafi Güral Vakfı... Başarılı öğrencilere destek olmak amacıyla. Yaptırdığımız okullarımız var, babam adına, dedem adına, şimdi babaannem ve annem adına. Bunların hepsi yapılması gereken rutin şeyler. İmkani olan herkes yapmalı.

İstanbul'da ilgili koleksiyonlar hazırlıyorsunuz, İstanbul Boğazı'nın temizliği için çalışıyorsunuz, ailenizin Kuzguncuk'ta muhteşem bir yalısı var ama Eskişehir'de yaşıyorsunuz. İstanbul'da yerleşmeyi düşünmüyor musunuz?

"Babamın ve annemin uzun süreden beri üzerinde çalıştığı bir porselen koleksiyonu var. Bu koleksiyonu Kütahtaya'da açacağımız müzede sergileyeceğiz. Ayrıca bir de fincan koleksiyonu olacak. Amacımız, dünyanın en büyük fincan koleksiyonunu oluşturup Guiness Rekorlar Kitabı'na geçmek"

Eskişehir'de yaşıyorum ama her gün Kütahtaya'ya fabrikaya gidip geliyorum. İstanbul'a gelişime toplantılarım ve sosyal durumum programı şekli veriyor. İstanbul muhteşem bir şehir, daha güzeli dünyada yok ancak şimdilik buraya yerleşmek gibi bir durum söz konusu değil. İstanbul'u sadece çocuklarımız eğitim için düşünmüyoruz.

En büyük hayalinizi bizimle paylaş mısınız?

Aile olarak bir müze hazırlığı içindeyiz. Müzemiz dünya porselen firmalarının seçkin eserlerinden oluşacak ve Türkiye'de tek olacak. En büyük müzeyi oluşturmaya çalışıyoruz şimdi. Babamızın ve annemizin uzun zamandan beri kurmaya çalıştığı bir koleksiyon var, bu koleksiyonu Kütahtaya'da açılacak olan müzede sergileyeceğiz. Bu arada ayrıca bir fincan koleksiyonu daha oluşturmaya çalışıyoruz. Benim üniversite yıllarımda bir koleksiyon çalışmam başlamıştı zaten. Bununla da hedefimize ulaşabilirsek, çok kapsamlı, özgün ve dünyanın en nadide parçalarından oluşan güzel bir çalışma ortaya çıkarmış olacağız. Amacımız, Türkiye'nin ve dünyanın en büyük fincan koleksiyonunu oluşturmaktır. Babamızın bir hedefi var; Guiness Rekorlar Kitabı'na girmek istiyor. Biz doğru parçaları elde edebildiğimiz zaman müzeyi açacağız.■

